

ВИ ПИТАТЕ, СИНДИКАТ ОДГОВАРА

Потврда МУП-а о неосуђиваности, осигурање преко супружника

На различита питања из области радноправне заштите и радног законодавства за читаоце „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Своја питања можете да пошаљете на имејл-адресу синдиката – pitajsindikatsindikat-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницама нашег листа биће објављена два-три питања с одговорима.

Била сам на разговору за посао, где су ми тражили да доставим потврду МУП-а о неосуђиваности и потврду суда о одсуству текућих поступака. Да ли, по закону, може да ми се условљава заснивање радног односа доношењем ових потврда?

ОДГОВОР: Према Закону о заштити података о личности, да би обрада података о личности била дозвољена, за њу мора постојати одговарајући правни основ. То може бити законско овлашћење или пристанак лица на које се подаци односе. Како у радноправном односу постоји неједнака расподела моћи између послодавца и запосленог, пристанак запосленог за обраду података не може бити ваљан правни основ за обраду података о личности која може имати утицаја на његов радноправни статус. У складу са наведеним, када се ради о питањима од значаја за радноправни статус запосленог, послодавац не може вршити обраду података о личности на основу пристанка запосленог.

Када овоме придодемо и чињеницу да Кривични законик Србије прописује да нико нема права да тражи од грађанина да подноси доказ о својој осуђиваности или неосуђиваности, следи да послодавац не може да тражи од новог запосленог потврде о неосуђиваности, односно одсуству текућих поступака. Ове податке послодавац може сам прибавити од надлежних институција/органа, али искључиво ако за то постоји оправдани интерес заснован на закону. С тим у вези, уколико ови подаци немају непосредног значаја за обављање посла за који сте конкурисали, надлежни орган ове податке послодавцу неће доставити.

Запослен сам на основу ауторског уговора и здравствено сам осигуран преко фирме, као и мој син. Да ли моја ванбрачна-супруга има право да буде осигурана преко мене, с обзиром на то да је незапослена? Нисмо пријављени на истој адреси пребивалишта.

ОДГОВОР: Према Правилнику о начину и поступку укључивања у обавезно здравствено осигурање, за ванбрачног партнера потребна је: оверена изјава ванбрачних партнера да постоји трајна заједница живота између њих (најмање две године пре дана подношења пријаве на осигурање) и да не постоје законом прописане брачне сметње, као и оверена изјава два сведока да ванбрачна заједница траје дуже од две године и личне карте ванбрачних партнера на увид. Ванбрачна супруга, дакле, не може да буде осигурана преко вас с обзиром на различиту адресу пребивалишта. Потребно је да оде до филијале РФЗО на општини према њеној адреси пребивалишта и да на тај начин оствари право на здравствено осигурање као незапослено лице.

М. Р. Б.